

A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
BÉKÁSMEGYERI VERES PÉTER GIMNÁZIUM
BRINGÓHINTÓ KKT.
ÉSZAK-BUDAPESTI TANKERÜLETI KÖZPONT

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERESKES BARNABÁS

A verseny országos fordulójának körzeti szervezői:

Bács-Kiskun: KISNÉ TÓTH ILDIKÓ (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
Baranya: HEBLING ESZTER (Koch Valéria Középiskola, Általános Iskola és Óvoda, Pécs)
Békés: KOVÁCSNÉ FÁBIÁN ANDREA (GYAKI 5. sz. Általános és Sportiskola Tagint., Gyula)
Borsod-Abaúj-Zemplén: ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc Ált. Isk., Miskolc)
Budapest: **Dél-Buda:** KOVÁCSNÉ HERMAN KATALIN (Teleki Blanka Általános Iskola)
Közép-Buda: MERÉNYI GABRIELLA (Sashegyi Arany János Ált. Isk. és Gimn.)
Dél-Pest: PONGRÁCZNÉ KRIZMANITS MÁRIA (József Attila Kat. Ált. Isk.)
Észak-Buda: GELNICZKY GYÖRGY (Békásmegyeri Veres Péter Gimnázium)
Észak-Pest: KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
Kelet-Pest, Közép-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
Nyugat-Buda: KERESKES ZSANETT (Áldás Utcai Általános Iskola)
Csongrád-Csanád: SZABÓ MÁRIA (Karolina Óv., Ált. Isk., Gimn., AMI és Kollégium, Szeged)
Fejér: BERNÁTH VALÉRIA (Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola, Székesfehérvár)
Győr-Moson-Sopron: HUJBER JULIANNA (SZIE Öveges Kálmán Gyakorló Ált. Isk., Győr)
Hajdú-Bihar: KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Ált. Isk. és AMI, Derecske)
Heves: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Kemény Ferenc Sportiskola, Eger)
Jász-Nagykun-Szolnok: TÓTH ÉVA (Szolnoki SZCJGY Gépipari Technikum, Szolnok)
Komárom-Esztergom: LÁZÁR KATALIN (Vaszary János Általános Iskola, Tata)
Nógrád: BARKÓNÉ BENYOVIcs MAGDOLNA (KÁÁI. Szabó Lőrinc Tagisk., Balassagyarmat)
Pest megye – délkelet: KUN SÁNDOR (Monori József Attila Gimnázium, Monor)
Pest megye – délnyugat: KAPUSYNÉ JENEI KATALIN (1. sz. Általános Iskola, Budaörs)
Pest megye – észak: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)
Somogy/Tolna: URBÁN MÓNICA (Kisfaludy Utcai Tagiskola, Kaposvár)
Szabolcs-Szatmár-Bereg: TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Ált. Isk., Kisvárdá)
Vas/Zala: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Eötvös József Általános Iskola, Zalaegerszeg)
Veszprém: KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2023/24. ORSZÁGOS DÖNTŐ 3. OSZTÁLY

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA FLÓRA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KERESKES BARNABÁS középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetői:

CSUKA RÓBERT villamosmérnök
WITTNER-BERTA ENIKŐ általános iskolai tanító

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Melyik szóba kell hosszú mássalhangzót írni?
(A) *Vigyá__atok!* (B) *me__dörög* (C) *futba__ista*
(D) *e__ütt* (E) *szá__ingózik*
- József Attila *Altató* című verséből írtunk ki szavakat véletlenszerű sorrendben. Idézzétek fel a verset, tegyétek helyes sorrendbe a szavait, majd jelöljétek meg azt, amelyik először és azt, amelyik utoljára szerepel a műben!
(A) *szakadás* (B) *villamos* (C) *cukor*
(D) *zümmögés* (E) *kirándulás*
- A helyesen írt szavak kezdőbetűiből egy újabb szó olvasható össze. Mit jelent?
válljon, tuggy, bánja, aludj, építsünk, kialudt, indítja, abbahadja
(A) *fali szekrény* (B) *kiskatona* (C) *kisebb hiba*
(D) *kerek kosár* (E) *népi hangszer*
- Melyik szóval kell kiegészíteni a következő szólást, és mi a jelentése?
Felkopik
(A) *a lába – sokat gyalogol* (B) *a tolla – sokat ír*
(C) *az álla – éhezik* (D) *a foga – állandóan eszik*
(E) *a nyelve – folyton fecseg*
- József Attila *Betlehemi királyok* című verséből idézünk egy versszakot. Jelöljétek meg az idézettel kapcsolatos igaz állításokat!
*„Istenfia, jónapot, jónapot! Benéztünk hát kicsit hozzád,
Nem vagyunk mi vén papok. üdvösségünk, égi ország!
Úgy hallottuk, megszületél, Gáspár volnék, afféle
szegények királya lettél. földi király személye.”*
(A) *Gáspár király szavai az újszülött kis Jézust köszöntik.*
(B) *A vers címében említett királyok hárman voltak.*
(C) *Az egyik királyt Boldizsárnak hívják.*
(D) *A királyok a betlehemi csillagot követve találtak rá az újszülöttre.*
(E) *A versben a jászolnál megjelenő pásztorokat is említi a költő.*
- Azokat a szópárokat jelöljétek meg, amelyeknek mindkét tagjából egy-egy hosszú magánhangzó (ó és ő) hiányzik!
(A) *sz_rzás – el_tt* (B) *k_stol – sz_lő* (C) *k_rsó – b_rönd*
(D) *p_tol – tük_r* (E) *gomb_c – _röl*
- Anagramma. Mely szavak, kifejezések betűiből lehet az összes betű felhasználásával egy *M* betűvel kezdődő keresztnévet kirakni?
(A) *ALMA DONG* (B) *NANA IRMA* (C) *OKOS MOND*
(D) *NI MÓKA* (E) *TORMÁN*
- Mely szavakat kell egy szövegben mindenképpen nagy kezdőbetűvel írni?
(A) *KIS* (B) *VIRÁG* (C) *SZŰCS* (D) *VIRÁGH* (E) *SZŰTS*
- Tulajdonságot jelentő szavak szótagjait kevertük össze. Állítsátok helyre őket, majd azokat jelöljétek meg, amelyek megfelelnek a *ravasz* szó jelentésének, azaz rokon értelmű párjai!
(A) *gos-fan-fur* (B) *ko-fon-dó-tos* (C) *tolt-fon-meg*
(D) *di-ton-ok* (E) *la-fin-csa-ta*
- Egészítsétek ki az összes lehetséges módon az alábbi hiányos szót egy-egy mássalhangzóval! Mit jelenthet egy így kijött szó?
_ E R
(A) *csermely* (B) *zúzvara* (C) *ritka* (D) *jövedelem* (E) *üres*
- Pótoljátok a hiányzó számokat az alábbi szólásokból, közmondásokból! Mennyi a beírandó számok összege?
Minden csoda napig tart. *Egy bolond -at csinál.*
..... egy tucat. *..... a magyar igazság.*
(A) *116* (B) *118* (C) *121* (D) *122* (E) *202*
- Melyik szóból lehet egy újabb szót vagy toldalékos szóalakot létrehozni úgy, hogy két betűje helyet cserél? Például: *TALÁLÓ* → *TÁLALÓ*.
(A) *MARKOL* (B) *KERET* (C) *KUPAK* (D) *SZELEL* (E) *KÖRTÉT*
- A csillagszemű juhász* című népmeséből idéztünk egy mondatot, de az egészét egybeírtuk. Tagoljátok szavaira, majd jelöljétek meg az igaz állításokat!
Megparancsoltaakatonáinakhogyvessékajuhásztamedvetömlöcébe.
(A) *A helyesen tagolt mondat összesen 11 szóból áll.*
(B) *A mondaton belül egy helyre vesszőt kell tenni.*
(C) *Összesen négyszer szerepel kétjegyű mássalhangzó a mondatban.*
(D) *A mondat értelmes maradhat, ha a szavak sorrendjét megváltoztatjuk.*
(E) *A mese folytatásában a medve megszeli, és nem bántja a juhászt.*